Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Image not found or type unknow

Державний обліковий номер: 0419U004674

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 01-11-2019

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Сергієнко Олександр Олександрович

2. Serhiienko Oleksandr O.

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 19.00.09

Назва наукової спеціальності: Психологія діяльності в особливих умовах

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 18-10-2019

Спеціальність за освітою: 7.010107 "Психологія"

Місце роботи здобувача: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, 94, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61023, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайниїх ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): К 64.707.02

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, 94, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61023, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайниїх ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Національний університет цивільного захисту України

Код за ЄДРПОУ: 08571363

Місцезнаходження: вул. Чернишевська, 94, м. Харків, Харківський р-н., Харківська обл., 61023, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Державна служба України з надзвичайниїх ситуацій

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 15.21.41.19, 15.81

Тема дисертації:

1. Психопрофілактика та психокорекція професійного відчуження у працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій

2. Psychological prevention and psychocorrection of professional estrangement of employees of the State Emergency Service of Ukraine

Реферат/анотація:

1. У дисертації представлено теоретичне узагальнення та нові підходи до вирішення наукової проблеми, що проявляється в розкритті особливостей прояву професійного відчуження у працівників Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Професійне відчуження працівників ДСНС – це втрата ідентичності із професією й професійним співтовариством у цілому, яка проявляється у зміні професійної «Я–концепції» як системи сполучених з оцінкою уявлень пожежного-рятувальника про себе як про особистість і як про суб'єкта екстремальної професійної діяльності. У дослідженні взяли участь 352 працівники ДСНС. За допомогою кластерного аналізу було виділено три групи досліджуваних: 1-ша група – працівники, які ідентифікують себе з професією; 2-га група – працівники з ознаками професійного відчуження; 3-тя група – працівники, у яких невизначена професійна ідентичність. Такий розподіл дозволив у подальшому провести дослідження особливостей прояву професійного відчуження. У процесі дослідження встановлено, що

професійне відчуження у працівників ДСНС має чотири сфери прояву: - сфера особистісних особливостей досліджуваних, які ідентифікують себе з професією, кардинально відрізняються від особистісних якостей досліджуваних з ознаками професійного відчуження. Останні відсторонені від загальної справи в колективі, пасивні, пригнічені, безвідповідальні, нерішучі, песимістичні, безпорадні, недружелюбні, замкнуті, роздратовані, недовірливі. У професійній діяльності це проявляється у вигляді безініціативності та слабкості самовіддачі у разі будь-яких надзвичайних ситуацій; - мотиваційна сфера рятувальників з ознаками професійного відчуження дозволяє стверджувати, що вони зневажливо ставляться до професії, до процесу, змісту, умов та організації роботи, до трудового колективу та власних результатів діяльності. Рятувальники з професійним відчуженням мають низьку професійну мотивацію, оскільки вони не ідентифікують себе з професійною діяльністю; - у ціннісно-смисловій сфері спостерігаються наступні особливості: рятувальники з професійним відчуженням відсторонюються від реальності, не вважають за потрібне поповнювати свої знання та незадоволені своєю професійною діяльністю. У них відсутнє розуміння значущості цінності «здоров'я», що гальмує досягнення багатьох потреб і цілей як в соціумі, так і в професійній діяльності. Ці фахівці роблять вибір відповідно до своїх бажань, інтересів і цілей на основі знань об'єктивної дійсності. У працівників з ознаками професійного відчуження не узгоджені ціннісні профілі особистості, тобто в них не співпадають цінності нормативних ідеалів та цінності індивідуальних пріоритетів; - у когнітивній сфері працівники з ознаками професійного відчуження суб'єктивно сприймають образ пожежного-рятувальника як працівника, якому незначною мірою притаманні такі риси, як дисциплінованість, відповідальність, мотивованість, згуртованість, ініціативність, а також йому притаманна підвищена депресивність. Вони не вважають свою професію престижною. Дослідження самоідентифікації працівників ДСНС з професійно-важливими поняттями показало, що у фахівців з ознаками професійного відчуження знижується ступінь ототожнення власної особистості й професіоналізму з самою системою ДСНС і професією рятувальника. Втрата професійної ідентичності стає для них причиною усвідомлення неприналежності до числа професіоналів та стає причиною руйнування соціально-значущих професійних структур. Результати проведеного дослідження дали змогу розробити програми психопрофілактики та психокорекції професійного відчуження у працівників ДСНС. Кількісний та якісний аналіз отриманих після психокорекції результатів достовірно довів доцільність та ефективність розробленої програми психокорекції.

2. The thesis presents theoretical generalization and new approaches to solving the scientific problem, which is revealed in the disclosure of the features of professional estrangement of employees of the State Emergency Service of Ukraine. Professional estrangement of employees of the SES is a loss of identification with the profession and the professional community as a whole, which is manifested in the change of the professional «I-concept» as a system connected with the evaluation of the rescuer's ideas about himself as an individual and the subject of extreme professional activity. 352 SES employees were participating in the study. With the help of data clustering, three groups of respondents were identified: Group 1 – employees who identify with the profession; Group 2 – employees with signs of professional estrangement; Group 3 – employees with an undefined professional identity. Such division allowed us to further study the features of the manifestation of professional estrangement. The study helped us identify four areas of manifestation of professional estrangement of SES employees: - personal characteristics of subjects who identify themselves with the profession are fundamentally different from the personal qualities of subjects with signs of professional estrangement. The latter are not part of the common cause in the collective, they are passive, depressed, irresponsible, indecisive, pessimistic, helpless, unfriendly, closed, irritated and distrustful. In professional activity, it usually shows in the form of lack of initiative and devotion during emergency situations; - motivational structure of rescuers' personality with the signs of professional estrangement allows us to state that they are disrespectful to the profession, to the process, content, conditions and organization of work, to their collective and their own professional results. Rescuers with professional estrangement have low professional motivation, as they do not identify with professional activity; - the following features are observed in the sphere of values and meanings: rescuers with professional estrangement are removing themselves from reality, do not consider it necessary to enrich their knowledge and are dissatisfied with their professional activity. They lack an understanding of the importance of the value of 'health', which

hinders the achievement of many needs and goals, both in society and their professional life. These professionals make choices according to their desires, interests, and goals based on knowledge of objective reality. Individual value profiles of employees with the signs of professional estrangement do not match, that is, their values of normative ideals and values of individual priorities are different; - features of professional estrangement in the cognitive sphere make it possible for us to state that such workers subjectively perceive an image of the rescuer as an employee who is less disciplined, responsible, motivated, cohesive, initiative, and is more depressed. They consider their profession to be less prestigious. The study of self-identification with professionally important concepts of employees of the SES showed the following: for workers with the signs of professional estrangement, level of identification between their own personality as well as professionalism and the system of the SES itself, with job of a rescuer is considerably reduced. The loss of professional identity causes the awareness of non-belonging to professional morality and the destruction of socially significant professional structures. The results of the research made it possible to develop programs of psychological prevention and psychocorrection of professional estrangement among employees of SES. Quantitative and qualitative analysis of the results obtained after psycho-correction made it clear that the developed psycho-correction program was very effective.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перелигіна Ліна Анатоліївна
2. Perelygina Lina A.

Кваліфікація: д. б. н., 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Лефтеров Василь Олександрович

2. Lefterov Vasyl O.

Кваліфікація: д. психол. н., 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Старик Вікторія Анатоліївна

2. Staryk Viktoriya A.

Кваліфікація: к. психол. н., 19.00.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

Власне Прізвище Ім'я По-батькові голови ради Тімченко Олександр Володимирович

Власне Прізвище Ім'я По-батькові головуючого на засіданні

Тімченко Олександр Володимирович

Відповідальний за підготовку облікових документів

Реєстратор

Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є відповідальним за реєстрацію наукової діяльності

Юрченко Т.А.